

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชา
พลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดกระบี่ และวิทยาลัย
พลศึกษาจังหวัดยะลา โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามในกลุ่มประชากร 3 กลุ่ม ได้แก่
อาจารย์นิเทศก์ 40 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 75 คน และนักศึกษาฝึกสอน 150 คน
และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากอาจารย์นิเทศก์ร้อยละ 90.00 อาจารย์พี่เลี้ยง
ร้อยละ 100 และนักศึกษาฝึกสอนร้อยละ 98.00

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์
ความแปรปรวน ระหว่างความคิดเห็นของกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่ม นำเสนอในรูป
ตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. รายละเอียดเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง และมีอายุระหว่าง
26-30 ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีประสบการณ์ทางการสอนระหว่าง
3-4 ปี มีจำนวนปีที่ต้องทำการนิเทศ 3-4 ปี มีนักศึกษาที่จะต้องทำการนิเทศ 21-
30 คน มีจำนวนชั่วโมงในการนิเทศการสอนสัปดาห์ละ 9-11 ชั่วโมง และส่วนใหญ่
มีชั่วโมงสอนในวิทยาลัยพลศึกษาสัปดาห์ละ 9-12 ชั่วโมง โดยทำการสอนในวิชาภาค
ปฏิบัติ และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมในวิชาการนิเทศการสอนพลศึกษา ส่วนหน้า
ที่ความรับผิดชอบนอกเหนือจากการนิเทศการฝึกสอนและการสอน คือ เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษา อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่าวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตร เพื่อเตรียมตัวนักศึกษา

ก่อนออกฝึกสอนนั้นยังไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังได้ปรึกษาทหารเรือกับอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาการสอนของนักศึกษา โดยส่วนใหญ่จะปรึกษาเกี่ยวกับการวางตัวและบุคลิกภาพของนักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์นิเทศส่วนใหญ่เดินทางไปนิเทศการสอนโดยรถส่วนตัว

2. รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 25-29 ปี โรงเรียนที่ทำการสอนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนสหศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ในการสอน 5-6 ปี มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง 1-2 ปี มีจำนวนชั่วโมงในการสอน สัปดาห์ละ 10-12 หรือ 16-18 ชั่วโมง รับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอน 1-2 คน และสอนอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนต้นและประถมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่จะทราบล่วงหน้าว่าจะเป็นอาจารย์พี่เลี้ยงประมาณ 1 เดือน ไม่เคยได้เรียนหรืออบรมเกี่ยวกับวิชาการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา แต่ได้ร่วมปรึกษากับอาจารย์นิเทศเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน และนอกจากงานการสอนแล้ว อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่มีงานต้องรับผิดชอบหลายอย่าง เช่น งานค่านกิจกรรม เสริมหลักสูตร

3. รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 20-22 ปี ทำการฝึกสอนในโรงเรียนสหศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย นักศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จมาจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเป็นครูมาก่อน ในสัปดาห์หนึ่งจะฝึกสอนประมาณ 11-13 ชั่วโมง ส่วนใหญ่จะสอนวิชาพลศึกษา 7-8 ชั่วโมง สุขศึกษา 3-4 ชั่วโมง และวิชาอื่น ๆ 1-2 ชั่วโมงใน 1 สัปดาห์ ในระหว่างที่ทำการฝึกสอนนักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่มีชั่วโมงเรียนในวิทยาลัย แต่ก็มียังนักศึกษาบางคนต้องกลับมาเรียนในวิทยาลัย ซึ่งส่วนใหญ่จะเรียน 1 วิชา ตลอดระยะเวลา

การฝึกสอนนักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ได้รวมประชุมปรึกษากับอาจารย์นิเทศก์เป็นรายบุคคลประมาณ 1-3 ครั้ง และโค้ชช่วยปรึกษากับอาจารย์นิเทศก์เป็นรายกลุ่ม ประมาณ 1-3 ครั้ง เช่นเดียวกัน และนักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ได้รวมประชุมปรึกษากับอาจารย์พี่เลี้ยงเป็นรายบุคคลประมาณ 4-6 ครั้ง และเป็นรายกลุ่มประมาณ 4-6 ครั้ง เช่นเดียวกัน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะประชุมร่วมกับอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง และนอกเหนือจากการสอนแล้วนักศึกษายังมีงานต้องรับผิดชอบอีกมาก เช่น เป็นผู้ควบคุมและฝึกซ้อมนักกีฬา

4. ปัญหา เกี่ยวกับการ เรียนการสอน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับความยากลำบากในการวางแผนการสอนระยะสั้นและระยะยาว ความยากลำบากในการตั้งวัตถุประสงค์ในการสอนเชิงพฤติกรรม ความยากลำบากในการจัดกิจกรรมในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การขาดความรู้ ความเข้าใจในการทำบันทึกการสอน ขาดการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับวัยและกิจกรรมของนักเรียน ความยากลำบากในการจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ ความยากลำบากในการจัดกิจกรรมพลศึกษาให้สนองความต้องการของนักเรียน นักศึกษาไม่เห็นข้อบกพร่องและขาดความรู้ในการแก้ไขข้อบกพร่องได้อย่างรวดเร็วถูกต้องทั่วถึง นักศึกษาขาดทักษะในการสอนแบบต่าง ๆ นักศึกษาขาดความคิดริเริ่มในการคิดแปลงการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ความยากลำบากในการสอนนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ และนักศึกษาขาดความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนได้โดยถูกต้อง

อาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่าในการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอนนั้นไม่ประสบ

ปัญหา

นักศึกษาฝึกสอนเห็นว่าในการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอนนั้นไม่ประสบ

ปัญหา เช่นเดียวกัน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาคำถามการเรียนการสอน ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง มีความคิดเห็นในคำถามการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาคำถามการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์พี่เลี้ยงก็มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่ คือ ความขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียนที่ฝึกสอน ขาดความสามารถในการเลือกใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับกิจกรรมและวัยของนักเรียน โรงเรียนมีอุปกรณ์พลศึกษาที่ล้าสมัยไม่ปลอดภัย อุปกรณ์พลศึกษาของโรงเรียนมีไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษา ขาดสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์พลศึกษาโดยเฉพาะ ขาดการดูแลเอาใจใส่ซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุด ขาดงบประมาณในการทำและเบิกซื้ออุปกรณ์ ขาดการใช้เครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน ขาดแคลนหนังสือประกอบการสอนและคู่มือการสอน สถานที่กลางแจ้งมีไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษา สถานที่ในร่มมีไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษา สนามไม่แยกเป็นสัดส่วน เด็กเล็ก เด็กโต เล่นรวมกัน ขาดเจ้าหน้าที่ในการเก็บรักษาอุปกรณ์พลศึกษาโดยเฉพาะ โรงเรียนไม่มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับครูและนักเรียน ขาดความคิดริเริ่มในการคัดแปลงวัสดุที่มีอยู่มาใช้ในการสอน และขาดความสามารถในการใช้แหล่งวิชาการในชุมชนให้เป็นประโยชน์ในการสอน

อาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบคือ อุปกรณ์พลศึกษาของโรงเรียนมีไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษาขาดงบประมาณในการทำและเบิกซื้ออุปกรณ์และขาดการใช้เครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบคือ อุปกรณ์
 ผลิตศึกษาของโรงเรียนมีไม่เพียงพอสำหรับการสอนผลิตศึกษา ขาดการใช้เครื่องมือทาง
 วัสดุศาสตร์มาช่วยสอน สนามไม่แยก เป็นสัดส่วน เด็กเล็ก เด็กโต เล่นรวมกัน ขาดเจ้า
 หน้าที่ในการ เก็บรักษาอุปกรณ์ผลิตศึกษาโดยเฉพาะ และโรงเรียนไม่มีสถานที่เปลี่ยน
 เครื่องแต่งกายสำหรับครูและนักเรียน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์
 อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่าอุปกรณ์และสถานที่ ผลปรากฏ
 ว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง นักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์นิเทศก์ และ
 อาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาค่าอุปกรณ์และสถานที่ มีความแตก
 ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยง
 กับนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่าอุปกรณ์และสถานที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ปัญหาเกี่ยวกับการปกครองชั้นเรียน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบคือ
 นักศึกษาจำชื่อนักเรียนไม่ครบทุกคน และขาดหลักจิตวิทยาในการปกครองชั้นเรียน

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า ไม่มีปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบในการ
 ปกครองชั้นเรียน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่าไม่มีปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบในการ
 ปกครองชั้นเรียน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์
 อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่าการปกครองชั้นเรียน ผล
 ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง อาจารย์ที่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ และ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับค่านการปกครองชั้นเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่เลี้ยงกับ นักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่านการปกครองชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

7. ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบเกี่ยวกับ นักเรียนคือ นักเรียนมีทักษะความสามารถที่แตกต่างกัน นักเรียนไม่กล้าซักถาม แสดง ความคิดเห็นและแสดงออก นักเรียนต้องการเล่นกีฬาโดยอิสระมากกว่าที่จะให้นักศึกษา ฝึกสอนสอน นักเรียนขาดความสามารถในการนำทักษะไปใช้ได้เป็นประโยชน์ นักเรียน ไม่แต่งชุดพลศึกษาในชั่วโมงพลศึกษา และนักเรียนไม่สนใจที่จะทำความสะอาดร่างกาย และไม่แต่งกายให้เรียบร้อยเพื่อที่จะได้เรียนในชั่วโมงต่อไป

อาจารย์ที่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา เกี่ยว กับตัวนักเรียน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา เกี่ยว กับตัวนักเรียน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่านนักเรียน ผลปรากฏว่า มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์ นิเทศก์กับนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่านนักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยว กับปัญหาค่านนักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่ไปฝึกสอน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่ไปฝึกสอนคือ โรงเรียนไม่มีนโยบายในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่ชัดเจน นโยบายของโรงเรียนมุ่งจัดวิชาพลศึกษาสำหรับที่จะผลิตนักกีฬา เพื่อทำชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนมากกว่า โรงเรียนไม่มีการประชุมนิเทศแก่นักศึกษาฝึกสอน โรงเรียนไม่มีบริการทางค่านอุปกรณ์การสอน และโรงเรียนขาดแคลนคู่มือการสอนสำหรับค้นคว้า

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่ไปฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่ไปฝึกสอน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่านโรงเรียนที่ไปฝึกสอน ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่านโรงเรียนที่ไปฝึกสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบเกี่ยวกับตัวนักศึกษา คือ ขาดความรู้และความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีกลวิธีที่ดีในการสอนพลศึกษา กังวลเกี่ยวกับผลการสอนที่คาดว่าจะได้รับ ขาดความสามารถในการแยกแยะทักษะเนื้อหาวิชา และไม่มีความสามารถในการตัดสินใจทางบางประเภท

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาฝึกสอนเลย

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาฝึกสอนเอง

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค้นนักเรียน ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค้นนักศึกษาฝึกสอน ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง คือ อาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีเวลาแนะนำเกี่ยวกับการสอนแก่นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์พี่เลี้ยงไม่ตรวจแก้บันทึกการสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีความเข้าใจในการทำบันทึกการสอน

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค้นอาจารย์พี่เลี้ยง ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค้นอาจารย์พี่เลี้ยง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11. ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบคือ อาจารย์นิเทศก์ทำการนิเทศการสอนน้อยเกินไป ทำให้ไม่ทราบถึงข้อบกพร่องการสอนอย่างแท้จริง

อาจารย์พี่เลี้ยง มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบคือ อาจารย์นิเทศก์ทำการนิเทศการสอนน้อยเกินไป ทำให้ไม่ทราบข้อบกพร่องของการสอนอย่างแท้จริง

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในคานอาจารย์นิเทศก์

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาคานอาจารย์นิเทศก์ ผลปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

ก. อาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ได้เสนอแนะว่า อาจารย์นิเทศก์วิชาพลศึกษาควรได้ศึกษาหลักและวิธีการสอนวิชาพลศึกษา หลักสูตรพลศึกษาและจิตวิทยา หลักการนิเทศ การศึกษา และการนิเทศพลศึกษา และเรื่องที่ควรชี้แจงให้นักศึกษาฝึกสอนทราบก่อนออกฝึกสอนคือ ความประพฤตินักศึกษาฝึกสอนในเรื่องชู้สาว การแต่งกายให้เหมาะสม และหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะนักศึกษาฝึกสอน นอกจากนี้อาจารย์นิเทศก์ได้เสนอแนะว่า ควรให้การสัมมนาอาจารย์นิเทศก์ทางพลศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้คือ หลักสูตรพลศึกษาในระดับประถมและมัธยม การสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม วิธีการสอนแบบใหม่ ๆ และหลักเกณฑ์การประเมินผลของนักศึกษาฝึกสอน และได้แสดงความคิดเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์ 1 คน ควรรับผิดชอบนักศึกษา 19-20 คน ในแต่ละภาค

และควรจัดสัมมนาการฝึกสอนเดือนละ 4 ครั้ง ในการสัมมนาควรจะมีการประเมินผลอภิปรายที่แจ่มถึงปัญหา และข้อบกพร่องรวมทั้งวิชาการแก้ปัญหา เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกสอนครั้งต่อไป นอกจากนี้ นักศึกษาฝึกสอนควรจะมีความรู้ในวิชาที่สอนอย่างแท้จริง มีความรับผิดชอบในหน้าที่ และมีความคิดริเริ่มในการปรับปรุงวิธีสอนอยู่เสมอ ส่วนระยะเวลาในการออกฝึกสอนควรเป็นคราวละ 12 สัปดาห์ และอาจารย์นิเทศก์ควรจะไปนิเทศประมาณ 5 ครั้ง นอกจากนี้อาจารย์นิเทศก์ยังได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา ดังนี้

1. ในการพิจารณาโรงเรียนที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกสอนนั้น ควรเป็นโรงเรียนที่มีการคมนาคมสะดวก สนับสนุนนักศึกษาฝึกสอนและมีอุปกรณ์สถานที่เหมาะสมเพียงพอ
2. จัดอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสบการณ์ทางการสอนมานานพอควร จัดงบประมาณถาวรนิเทศให้เพียงพอ และอาจารย์นิเทศก์ควรอุทิศเวลาให้กับการนิเทศการฝึกสอนอย่างแท้จริง

ข. อาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์พี่เลี้ยงได้พบปัญหาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน คือ อาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศการฝึกสอน ทำให้อาจารย์พี่เลี้ยงไม่กล้าให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนเพราะเกรงว่าจะขัดกัน ตลอดจนไม่ทราบหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงคือพอนอกจากนี้อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่ยังขาดความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ ทำให้ขาดการประสานงานกัน และอาจารย์พี่เลี้ยงยังไม่เข้าใจในความมุ่งหมายของโครงการและวิธีดำเนินการของโครงการฝึกสอนคือพอน อาจารย์พี่เลี้ยงได้เสนอแนะว่า อาจารย์พี่เลี้ยง 1 คน ควรรับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอน 2 คน และในการสอนแต่ละผลิตภัณฑ์ให้มีการปรึกษาร่วมกันระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง นักศึกษาควรผลัดเปลี่ยนมาฝึกสอนตลอดปี นอกจากนั้น อาจารย์พี่เลี้ยงยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการฝึกสอนของนักศึกษาวิชาพลศึกษา ดังนี้

1. อาจารย์นิเทศก์ควรมีการปรึกษาในเรื่องการ เรียนการสอนรวม กับอาจารย์พี่เลี้ยงบ่อย ๆ
2. ควรกำหนดตารางการนิเทศที่แน่นอน
3. ทางโรงเรียนควรจัดสรรอุปกรณ์การสอนให้เพียงพอสำหรับการ เรียนการสอนวิชาพลศึกษา
4. ทางโรงเรียนควรให้ความสนใจในเรื่องการฝึกสอนมากกว่าที่ เป็นอยู่
5. นักศึกษาควร เข้าใจจุดมุ่งหมายของการฝึกสอนอย่างถูกต้อง
6. นักศึกษาฝึกสอนควร เตรียมการสอนล่วงหน้า
7. ควรส่งนักศึกษาชายไปฝึกสอนในโรงเรียนที่ไกลกว่านักศึกษาหญิง
8. อาจารย์นิเทศก์ควรไปนิเทศการสอนบ่อย ๆ

ค. นักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนต้องการให้ทางวิทยาลัยพลศึกษาจัดการปฐมนิเทศก่อน ออกฝึกสอนในเรื่องหลักสูตรในระดับชั้นที่ทำการสอน วิธีการทำบันทึกการสอน และ ความมุ่งหมายของโครงการฝึกสอน ต้องการให้ทางวิทยาลัยพลศึกษาช่วยเหลือในด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทางโรงเรียน การให้บริการแก่นักศึกษาฝึกสอน ในด้านอุปกรณ์การสอน คู่มือการสอน และวัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ต้องการให้ทางโรงเรียนฝึกสอนช่วยเหลือให้คำแนะนำ และให้ความร่วมมือในด้านการฝึกสอน เข้าใจ นักศึกษาฝึกสอนในทางที่ถูกต้อง และจัดหาอุปกรณ์และสถานที่ในการ เรียนการสอนวิชา พลศึกษาให้เพียงพอ ในการฝึกสอนควรให้มีการสัมมนาการฝึกสอนประมาณ 3-4 ครั้ง นอกจากนี้ นักศึกษาฝึกสอนได้ให้ข้อ เสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการฝึกสอนของนักศึกษาวิชา พลศึกษาดังนี้

1. นโยบายของโรงเรียนและคณะครู เห็นความสำคัญของนักศึกษาฝึกสอน เลือกนักศึกษาฝึกสอนที่มีความสามารถตามที่โรงเรียนต้องการ ผู้บริหารสนใจ และสนับสนุนการพลศึกษา

2. ในด้านการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์ ควรไปนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอ ควรให้ความรู้แก่นักศึกษาฝึกสอนในเรื่องหลักสูตรใหม่ และให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาฝึกสอนโดยเท่าเทียมกัน

3. ในด้านการนิเทศการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์พี่เลี้ยง ควรดูแลแนะนำเอาใจใส่นักศึกษาฝึกสอนให้มาก ๆ ควรตรวจบันทึกการสอนอย่างสม่ำเสมอและแก้ไขข้อบกพร่อง แนะนำวิธีการสอนที่ไคลและเหมาะสม

4. ในด้านการวัดผล อาจารย์นิเทศก์ควรมีการวัดผลอย่างจริงจัง มีหลักเกณฑ์ และควรคำนึงถึงการสอน การบันทึกการสอน และการเข้าร่วมกิจกรรม

5. ในด้านการปรับปรุงโปรแกรมการฝึกสอนพลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษา ควรจัดประสบการณ์การสอนให้นักศึกษาฝึกสอนให้มากที่สุด และเนื้อหาวิชาควรสอดคล้องกับหลักสูตรในระดับที่ต้องออกไปทำการฝึกสอน

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่จัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ควบคุมฝึกซ้อมนักกีฬา สร้างสนาม และจัดหาอุปกรณ์การเล่นกีฬา และเป็นกรรมการตัดสิน ในการจัดนักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหา คือ สภาพดินฟ้าอากาศไม่ดีเท่าที่ควร เช่น มีฝนตกบ่อย ๆ และขาดอุปกรณ์การฝึกซ้อม และการแข่งขันที่ดี

การส่งกีฬาเข้าแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ส่งกีฬาเข้าร่วมการแข่งขัน และนักศึกษาฝึกสอนต้องทำหน้าที่ฝึกซ้อมนักกีฬา และวางแผนการฝึกซ้อมนักกีฬาค่าย

ทางด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ โรงเรียนที่นักศึกษาไปฝึกสอนส่วนใหญ่ มีการจัดกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งนักศึกษาฝึกสอนได้จัดกิจกรรม เป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม

นันทนาการ และการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการ ในค่านการจักนักศึกษาฝึกสอนมักประสบปัญหาคือ ขาดงบประมาณในการจัดการ และนักเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของนันทนาการ

การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กที่มีความผิดปกติทางร่างกาย โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัด ส่วนโรงเรียนที่จัด นักศึกษาฝึกสอนจะทำการสังเกตความผิดปกติทางร่างกายของนักเรียนขณะสอน และจัดกิจกรรมแก้ไขความผิดปกติทางร่างกายที่พอจะแก้ไขได้

การจัดกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา โรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีการอบรมวิชาลูกเสือ ยุวกาชาด และการประกวดความสะอาดระหว่างห้อง ในการจัด นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาคือ ฝนตกสม่ำเสมอทำให้สอนไม่ได้ และขาดความชำนาญในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศส่วนใหญ่มีวุฒิระดับปริญญาตรี ซึ่งยังไม่เหมาะสมกับการเป็นอาจารย์นิเทศ มีประสบการณ์ทางการสอนระหว่าง 3-4 ปี จำนวนปีที่ทำการนิเทศ 3-4 ปี ซึ่งนับว่ามีประสบการณ์ในการเรียนการสอนและการนิเทศการสอนเหมาะสมดี มีนักศึกษาที่ต้องทำการนิเทศ 21-30 คน ซึ่งถือว่ามากเกินไป นอกจากจะทำการนิเทศการสอนแล้ว อาจารย์นิเทศก็ยังคงทำหน้าที่ในการสอนในวิทยาลัยพลศึกษา ซึ่งถือว่ายังไม่เหมาะสมนัก ดังผลการวิจัยของ คุก (Cooke) ได้เสนอแนะว่า อาจารย์นิเทศควรเป็นผู้ที่มีวุฒิปริญญาโท มีความรู้ในเรื่องการนิเทศพอสมควรและเป็นผู้ประสบความสำเร็จในค่านการสอนมาแล้วเป็นเวลา 3-5 ปี ในการพิจารณาเลือกอาจารย์นิเทศ เพื่อทำหน้าที่นิเทศการสอนนั้น นอกจากจะต้องคำนึงถึงคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว ควรพิจารณาถึงคุณลักษณะบางประการด้วย ได้แก่ ความรับผิดชอบอย่างสูงในหน้าที่การงาน ความทันสมัย ความเสียสละ ความยุติธรรม ความเป็น

ประชาธิปไตย และมนุษยสัมพันธ์¹ คณะกรรมการว่าด้วยมาตรฐานสำหรับครูที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ แห่งสหรัฐอเมริกาได้กล่าวไว้ว่า "อาจารย์นิเทศก์ควรมีคุณสมบัติสำคัญคือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนอย่างน้อย 3 ปี ในระดับที่จะต้องนิเทศควร เป็นผู้สำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีที่เกี่ยวกับการนิเทศ การฝึกสอน และเป็นผู้สนใจในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้"²

2. ปัญหาอาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศการสอนไม่สม่ำเสมอ จะเห็นได้ว่า จาก การวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาฝึกสอนมีปัญหาท่านอาจารย์นิเทศก์เป็นอย่างมาก อาจารย์นิเทศก์ มานิเทศการสอนน้อยเกินไปทำให้นักศึกษาฝึกสอนไม่สามารถปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ได้ หรืออาจารย์นิเทศก์ไม่ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์เป็นบุคคล ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการฝึกสอนของนักศึกษาฝึก สอน เพราะฉะนั้น อาจารย์นิเทศก์จึงจำเป็นต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบของตนเองเป็นอย่างดี เพื่อที่เขาจะได้ปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับ รับผิดชอบได้ตรงตามความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในโครงการฝึกสอน หรือโปรแกรมการ สอนมีการนิเทศการฝึกสอน และการประเมินผลการฝึกสอนตามหลักการและวิธีการตาม เป้าหมายที่ได้วางไว้ สอดคล้องกับที่ ดร.ออตโต เจ ชิปล่า ได้กล่าวไว้ว่า อาจารย์

¹Dan Boy Cooke, "Quantitation Standards for the Imple mentation of Quantitative in Student Teaching Program," Disser tation Abstracts International 20 (February 1960) : 3645-A.

²Commission on Standard for Supervising Teachers and College Supervisors, The College Supervisors : Standards for Selection and Function (Washington D.C. : The Association for Student Teaching, 1968), p. 7.

นิเทศก์ เป็นอาจารย์คนหนึ่งของวิทยาลัย ผู้ซึ่งมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อการฝึกสอนของนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์นอกจากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ของนักศึกษาฝึกสอนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มแล้ว ยังต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ของอาจารย์พี่เลี้ยงทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มในการนำเอาความรู้ ตลอดจนวิธีการใหม่ ๆ ในการศึกษา มาแนะนำให้แก่อาจารย์พี่เลี้ยงในโครงการฝึกสอนบางโครงการ อาจารย์นิเทศก์จะเป็นผู้สังเกตการทำงาน การสอน ตลอดจนให้คำปรึกษาและแนะนำต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยง¹ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จินตนา สุนทรวิภาต ที่พบว่าหน้าที่สำคัญของอาจารย์นิเทศก์ คือ ช่วยเหลือและแนะนำในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่นักศึกษารฝึกสอน ทั้งในค่านวิชา การสอน ค่านมนุษยสัมพันธ์ ตลอดจนประสานงานระหว่างโรงเรียนฝึกสอนและวิทยาลัยของนักศึกษาฝึกสอน และให้ความร่วมมือในการจัดการสัมมนานักศึกษาฝึกสอนด้วย²

3. อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทางการสอนมาพอสมควร คือประมาณ 5-6 ปี ซึ่งถือว่าเหมาะสมที่จะเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คัลตัน (Dalton) ที่พบว่า ประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมาก

¹ออกโต เจ ชิปลา, "ความรู้บางประการที่ช่วยให้การฝึกสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น" เอกสารประกอบการสัมมนาอาจารย์นิเทศก์วิทยาลัยครูส่วนกลาง วันที่ 9-13 กุมภาพันธ์ 2519 ณ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, หน้า 1. (อัคราเนา).

²จินตนา สุนทรวิภาต, "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับปริญญาตรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 20.

สำหรับการเป็นอาจารย์ที่เลี้ยง¹ แต่อาจารย์ที่เลี้ยงส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) หรือเทียบเท่า ซึ่งถือว่ายังไม่เหมาะสมนัก ตามผลการวิจัยของ คุก (Cooke) ที่พบว่า อาจารย์ที่เลี้ยงจะต้องมีวุฒิปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ จึงจะทำให้โครงการฝึกสอนประสบผลสำเร็จด้วยดี² ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรมีวุฒิทางการศึกษาอย่างน้อยในระดับปริญญาตรี ผ่านประสบการณ์ในการสอนมาพอสมควร

4. ปัญหาอาจารย์ที่เลี้ยงไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยง จากการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่เลี้ยงยังคงคลุมเครือถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ทำให้ไม่กล้าที่จะทำอะไร อาจารย์ที่เลี้ยงบางท่านก็ไม่ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาฝึกสอน ทำให้นักศึกษาฝึกสอนไม่กล้าที่จะมาขอคำปรึกษา เพราะฉะนั้น อาจารย์ที่เลี้ยงควรได้ศึกษารถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเองว่ามีขอบเขตใดบ้าง เพื่อจะได้ประโยชน์ในการเป็นอาจารย์ที่เลี้ยง จึงเห็นว่า สุนทรวิภาต ได้กล่าวถึงบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงประการหนึ่งในค่านประชาสัมพันธ์ อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้ความร่วมมือกับโครงการฝึกสอนของวิทยาลัย ยินดี เต็มใจให้นักศึกษาฝึกสอนได้ไปทดลองใช้ประสบการณ์ทั้งหมด คอยรับนักศึกษาฝึกสอนด้วยความเป็นมิตร ชี้แจงถึงหน้าที่ต่าง-ๆ ที่นักศึกษาฝึกสอนควรได้รับทราบ และทดลองปฏิบัติในขณะที่ทำการสอน ประการที่สอง บทบาทในค่านเป็นผู้นิเทศ

¹ Robert E. Dalton, "A Comparative Appraisal of Supervising Teacher and Student Teacher Performance As an Evaluation Technique in Student Teaching Program," Dissertation Abstracts International 20 (August 1959) : 890-891-A.

² Dan Boy Cooke, "Quantitative Standards for the Implementation of Quantitative Standard in Student Teaching Programs" : 3645-A.

งานทางวิชาการ อาจารย์พี่เลี้ยงจะต้องให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาฝึกสอนในค่าน วิชาการ ความเข้าใจในหลักสูตร วิธีการสอน การปกครองชั้นเรียน ตลอดจนกิจกรรม ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นผู้ประเมินผลการสอนนักศึกษา ฝึกสอน ประการที่สาม บทบาทในคณาจารย์ร่วมงานและประสานงานต่าง ๆ อาจารย์พี่ เลี้ยงจะต้องทำงานประสานสัมพันธ์กับอาจารย์ใหญ่และอาจารย์นิเทศก์ในอันที่จะจัดประ สบการณ์ในการฝึกสอน ร่วมมือในการประชุมสัมมนาอย่างสม่ำเสมอ เป็นการช่วยให้ โครงการฝึกสอนของวิทยาลัยประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย¹

5. ปัญหา นักศึกษาฝึกสอน จะเห็นได้ นักศึกษาฝึกสอนเป็นบุคคลที่มี 2 บทบาท ในฐานะที่เป็นัก เรียนฝึกหัดครู และบทบาทในฐานะครูฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอน จำเป็น อยางยิ่งที่จะต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนอย่างถี่ จังปฏิบัติงาน สอนใคอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ละ เมียค ลิมอักษร ใคกล่าววว่า การฝึกสอน เป็นประสบการณ์ที่สำคัญยิ่งในชีวิตของนัก เรียนฝึกหัดครู นัก เรียนฝึกสอนควร จะเข้าใจ ความหมายอันแท้จริงของการฝึกสอน บทบาทที่สำคัญของการฝึกสอน หน้าที่ที่พึงมีต่อ อาจารย์นิเทศก์ ตลอดจนความรับผิดชอบที่มีต่อโรงเรียนและต่อเด็ก ความเข้าใจ เรื่องเหล่านี้จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และมีนใจในตนเอง ช่วยให้ การฝึกสอนดำเนินไปด้วยดี ความคิดริเริ่ม ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกสอน จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการ เป็นครูในอนาคต²

¹จินตนา สุนทรวิภาต, "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับ ปริญญาตรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 11.

²ละ เมียค ลิมอักษร, คู่มือการฝึกสอน (พระนคร : โรงเรียนการช่าง วุฒิศึกษา, 2506), หน้า 1.

6. ปัญหาด้านการเรียนการสอน นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ในการเรียนการสอนของเขานั้นไม่ประสบปัญหา แต่อาจารย์นิเทศก์พบว่า นักศึกษาฝึกสอนจะประสบปัญหาในการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การเลือกวิธีสอน การจัดกิจกรรมให้สนองความต้องการของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เวย์ (Wey) ที่พบว่า นักศึกษาฝึกสอนมักจะประสบปัญหาขณะฝึกสอน คือ ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมและวินัยของนักเรียน การกระตุ้นความสนใจ และการตอบสนองของนักเรียน การจัดกิจกรรมในห้องเรียน การปรับตัว เทคนิคการสอน ความรู้ในเนื้อหาวิชา และวัสดุการสอน การสอนให้เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน ความยุ่งยากในการวางแผนงาน ตลอดจนวิธีดำเนินการสอน¹ เพราะฉะนั้น นักศึกษาฝึกสอนควรเตรียมการสอนมาอย่างดี ดังการวิจัยของ จอร์แดน (Jordan) ที่พบว่า การเตรียมตัวก่อนออกทำการฝึกสอนอย่างนี้จะช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนเหล่านั้นคลายกังวลและสุขภาพจิตดี²

¹Herbert W. Wey, "A Study of the Difficulties of Student Teachers and Beginning Teachers in the Secondary School As a Basis for the Improvement of Teacher Education with Particular Reference to the Appalachiam State Teachers College," Thesis Abstract Servies 4 (Bloomington : School of Education, Indiana University, 1950), pp. 132-135.

²Diana Jordan, "Analysis of Student Teachers Perceptions of the Role of an Elementary Classroom Teachers," Dissertation Abstracts International 31 (October 1970) : 1667-A.

7. ปัญหาทางค่านิยมอุปถัมภ์การสอนและโสศกทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ จะเห็นว่าในการฝึกสอนแต่ละแห่ง ปัญหาที่สำคัญของนักศึกษาฝึกสอนคือ การขาดแคลนอุปถัมภ์การสอน ทางโรงเรียนฝึกสอนก็เห็นว่า เป็นปัญหาที่สำคัญ ซึ่งทั้งนักศึกษาฝึกสอนและอาจารย์ที่เลี้ยงไก่ให้ขอ เสนอแนะโดยให้ทางวิทยาลัยพลศึกษาช่วยเหลือแต่ในแง่ของความเป็นจริง นักศึกษาฝึกสอนและโรงเรียนควรช่วยเหลือตัวเองก่อน โดย ศิริพร วีระโชต ไก่กล่าวว่า ทางค่านักศึกษาฝึกสอนควรช่วยเหลือตนเองโดย ประการที่หนึ่ง นักศึกษาฝึกสอนควรหาโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยการไปสังเกตการสอนของเพื่อนๆ หรือรุ่นพี่ เพื่อศึกษาถึงวิธีการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนจะได้เป็นแนวทางให้เกิดความคิดในการผลิตและการใช้อุปกรณ์ต่อไป ประการที่สอง นักศึกษาควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านตำรา เอกสาร ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ของตนอยู่เสมอ ประการที่สาม ก่อนออกฝึกสอนนักศึกษาควรจะได้ทำการสำรวจค้นหาว่า แหล่งใดที่นักศึกษาสามารถจะไปยืมอุปถัมภ์การสอนมาใช้ได้ และเป็นแหล่งวัสดุได้เปล่า อันจะเป็นประโยชน์ต่อการผลิตอุปถัมภ์การสอนในขณะที่นักศึกษาทำการฝึกสอน ประการที่สี่ ในการผลิตอุปถัมภ์การสอน นักศึกษาควรจะร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษาวางแผนทำการผลิตอุปถัมภ์การสอนร่วมกัน แล้วสักรักกันใช้ หรือแลกเปลี่ยนอุปถัมภ์บางอย่างซึ่งกันและกัน อันจะช่วยประหยัดทั้งเงินและเวลา ส่วนทางค่านโรงเรียนฝึกสอนควรให้ความร่วมมือสนับสนุนการใช้อุปกรณ์การสอนของนักศึกษาฝึกสอน โดยแจ้งให้ทราบถึงชนิดของอุปกรณ์และบริการให้นักศึกษาสามารถขอใช้ได้ รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบในการติดต่อขอใช้บริการ อีกประการหนึ่ง โรงเรียนฝึกสอนควรจัดตั้งหน่วยบริการโสศกทัศนูปกรณ์ให้แก่ นักศึกษาฝึกสอนโดยมีผู้คอยให้คำแนะนำในด้านการเลือก การผลิต การใช้อุปกรณ์ การซ่อมแซม และการเก็บรักษา¹

¹ศิริพร วีระโชต, "ปัญหาเกี่ยวกับโสศกทัศนูปกรณ์ของนิสิตฝึกสอน คณะครุศาสตร์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสศกทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 92-93.

ข้อเสนอแนะต่อวิทยาลัยพลศึกษา

1. คณะดำเนินการโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยพลศึกษา ควรเตรียมประสบการณ์ให้นักศึกษาฝึกสอนให้เกิดความมั่นใจ เชื่อมมั่นในตนเองในขณะออกฝึกสอน เช่น หลักสูตรในระดับชั้นที่จะไปฝึกสอน เทคนิควิธีสอน จิตวิทยาเด็ก การวางตัว ฯลฯ ส่วนในระหว่างฝึกสอนควรจัดการสัมมนาบ่อย ๆ เพื่อจะได้ทราบปัญหาต่าง ๆ เช่น ความเป็นอยู่ขณะฝึกสอน การปรับตัว การสอน จะได้ช่วยกันแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ทันที หลังจากฝึกสอนแล้วทางวิทยาลัยพลศึกษาควรจัดสัมมนา ประเมินผล เพื่อสำรวจปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการฝึกสอนในครั้งต่อไป

2. ในค่านอาจารย์นิเทศก์นั้น ทางวิทยาลัยพลศึกษาควรคัดเลือกอาจารย์นิเทศก์ที่ผ่านประสบการณ์ในการสอนมาอย่างน้อย 3 ปี รับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอนจำนวนไม่มากเกินไป ผ่านการอบรมทางค่านวิชาจารย์นิเทศพลศึกษามาแล้ว และมีความรับผิดชอบในการนิเทศการฝึกสอนอย่างแท้จริง

3. ในการพิจารณาโรงเรียน วิทยาลัยพลศึกษาควรพิจารณาโรงเรียนที่มีความปลอดภัย การคมนาคมสะดวก และเห็นความสำคัญ เข้าใจนักศึกษาฝึกสอน

4. อาจารย์นิเทศก์ควรร่วมปรึกษาหารือกับอาจารย์พี่เลี้ยงบ่อย ๆ เกี่ยวกับเรื่องนักศึกษาฝึกสอน เพื่อจะได้หาทางส่งเสริม แก้ไข ปรับปรุงการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอนให้มีสมรรถภาพดียิ่งขึ้น เพราะอาจารย์พี่เลี้ยงใกล้ชิดคอยมทราบบัญญาและพัฒนาการค่านฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนเป็นอย่างดี

5. ในค่านการนิเทศ การสอนอาจารย์นิเทศก์ควรออกนิเทศการสอนบ่อยๆ อย่างน้อยแต่ละ 4-5 ครั้ง บางครั้งอาจบอกล่วงหน้าหรือไม่บอกล่วงหน้าบ้าง

6. ในการจัดจำนวนนักศึกษาฝึกสอนให้อาจารย์นิเทศก์รับผิดชอบ วิทยาลัยพลศึกษาควรคำนึงถึงความเหมาะสม เช่น ถ้านักศึกษาออกไปฝึกสอนในโรงเรียนไกลๆ

อาจารย์นิเทศก์รับผิดชอบนักศึกษาจำนวนน้อยกว่า อาจารย์นิเทศก์ที่รับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอนในโรงเรียนใกล้ ๆ การคมนาคมสะดวก

7. ก่อนที่จะส่งนักศึกษาฝึกสอนออกไปฝึกสอนนั้น วิทยาลัยพลศึกษาควรเชิญอาจารย์ที่ต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงมาอบรม ซึ่งแจ้งถึงหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงว่ามีขอบข่ายแค่ไหน เพื่อไม่ให้อาจารย์พี่เลี้ยงเกิดการลังเล กลุ่มเครือ ไม่นั่นใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

8. ในการเลือกโรงเรียนที่จะไปฝึกสอนนั้น ทางวิทยาลัยควรเลือกโรงเรียนในเขตชนบทบ้าง เพราะโรงเรียนเหล่านี้มีอาจารย์ไม่มากนัก นักศึกษาฝึกสอนจะได้ใกล้ชิดใหม่ ๆ เช่น เทคนิคการสอนแบบใหม่ไปได้อย่างเต็มที่

9. ในการวัดผลการฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้แน่ชัดว่าจะต้องพิจารณาอะไรบ้าง เช่น การสอนในชั้นเรียน บันทึกการสอน การควบคุมชั้นเรียน ความคิดเห็นของโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง เป็นต้น นอกจากนี้ อาจารย์นิเทศก์ควรทำการนิเทศบ่อย ๆ เพื่อการตัดสินจะได้ยุติธรรมถูกต้องตามความสามารถของแต่ละคน

ข้อเสนอแนะต่อนักศึกษาฝึกสอน

1. นักศึกษาฝึกสอนควรเตรียมตัวให้พร้อมก่อนออกฝึกสอนในตำแหน่งผู้สอนเนื้อหาวิชา เทคนิคการสอน การวัดผล จิตวิทยาวัยรุ่น เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนจะได้เกิดความมั่นใจในการสอน
2. นักศึกษาฝึกสอนจะต้องฝึกเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ เสียสละ และอุทิศกำลังกาย และกำลังในการเรียนการสอน
3. นักศึกษาฝึกสอนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีสอน ไม่ให้ซ้ำซากจำเจจนนักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

4. นักศึกษาฝึกสอนควรจะศึกษาเกี่ยวกับนโยบายและโครงการสอนวิชา พลศึกษา ตลอดจนแนวการปฏิบัติของโรงเรียนที่ไปฝึกสอน
5. นักศึกษาฝึกสอนควรมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ ต่อนักเรียนและต่อผู้ร่วมงานทุกคน
6. นักศึกษาฝึกสอนควรสร้างบุคลิกภาพให้ดึงดูดใจ เพื่อให้ผู้พบเห็นเกิดความมั่นใจ เชื่อถือ และศรัทธา เช่น การแต่งกายให้สุภาพถูกต้องเหมาะสม ความประพฤติที่เหมาะสม เป็นต้น
7. นักศึกษาฝึกสอนควรเป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่ม กล้าคิด กล้าพูด และกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง ควรยอมรับในความคิดของผู้อื่น มีความรู้สึกที่เป็นประชาธิปไตย
8. นักศึกษาฝึกสอนควรเป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียนและผู้ร่วมงาน มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูง
9. นักศึกษาฝึกสอนควรเป็นบุคคลที่สนใจในกีฬาทุกชนิด และมีความสามารถที่จะชักชวนกีฬาได้
10. นักศึกษาฝึกสอนควรจะใกล้ชิดกับอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง พยายามขอคำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ และควรให้ความเคารพ ความเชื่อถือกับอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงอย่างจริงจัง
11. นักศึกษาฝึกสอนควรจะให้ความร่วมมือหรือริเริ่มในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจและเสียสละ
12. นักศึกษาฝึกสอนควรพยายามปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ทำใจให้เป็นกลาง เพื่อคุณภาพการฝึกต่าง ๆ ด้วยความเป็นธรรมชาติ
13. นักศึกษาฝึกสอนควรศึกษากฎระเบียบแนวการปฏิบัติของโรงเรียนที่ไปฝึกสอนอย่างดี และเชื่อฟังปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎอย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนฝึกสอน

1. ทางโรงเรียนควรจัดการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกสอนใหม่ทุกครั้ง เพื่อให้ นักศึกษาได้เข้าใจถึงระเบียบธรรมเนียมปฏิบัติของโรงเรียน เพื่อจะทำให้นักศึกษาฝึก สอนเกิดความอบอุ่นและความเป็นกันเองขณะฝึกสอน
2. ทางโรงเรียนควรจัดหาสถานที่หรือห้องพักแก่นักศึกษาฝึกสอนอย่างเป็น สักส่วน เพื่อให้ นักศึกษาเกิดความเป็นส่วนตัวในเวลาพักผ่อนหรือเตรียมการสอน
3. อาจารย์พี่เลี้ยงควรเป็นสื่อกลางระหว่างนักศึกษา ผู้บริหาร และอาจารย์ ในโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน
4. อาจารย์พี่เลี้ยงควรดูแลแนะนำเอาใจใส่นักศึกษาฝึกสอนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในด้านการตรวจบันทึกการสอน การแนะนำวิธีการสอน และการนิเทศการสอนอย่าง สม่ำเสมอ
5. อาจารย์พี่เลี้ยงไม่ควรมอบหมายชั่วโมงสอนให้นักศึกษาฝึกสอนมากเกินไป เพราะจะทำให้นักศึกษาฝึกสอนเตรียมการสอนไม่ทันจะทำให้การเรียนการสอนขาด คุณภาพไป
6. อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้ความเป็นกันเองและให้ความเชื่อถือในตัวนัก ศึกษาฝึกสอนบ้างตามความเหมาะสม
7. อาจารย์พี่เลี้ยงควรได้เตรียมตัวและศึกษาถึงหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อจะได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนและถูกต้อง